

Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem
Magyar Művészeti Kar,
Zene Intézet - Zene szak

2019 júniusi licenc-vizsgaidőszak

I. ZENEI ISMERETEK FELMÉRÉSE

KARVEZETÉS

Repertoár:

1. Anton Bruckner: Graduale
2. Kodály Zoltán: Hat tréfás kánon
3. Csíky Boldizsár: Két népdal
4. Csíky Boldizsár: Szülőföldem
5. Csíky Boldizsár: Dícsérje az Istent minden nép
6. Csíky Boldizsár: Ének Szent Lászlóról
7. Makkai Gyöngyvér: Áldás békesség legyen, legyen
8. Makkai Gyöngyvér: Legyen világosság
9. Makkai Gyöngyvér: Mert népe vagy
10. Metz Albert: Ave Maria
11. Bárdos Lajos: Régi táncdal
12. Tillai Aurél: Valamennyi búzaszál

Kötelező művek:

1. Bartók Béla: Négy szlovák népdal
2. Szabó Csaba: Szerelmi dalok
 - A. Minden végzős hallgató három kórusművet fog vezényelni:
 - a tizenkét kórusmű közül egyet, tételhúzás szerint
 - a két kötelező mű közül az egyiket, tételhúzás szerint
 - egy szabadon választott művet, a felsoroltakon kívülTételhúzás május hónapban.
 - B. Minden vizsgázó bemutatja az általa vezényelt (kihúzott) kórusmű esztétikai elemzését (6-7 perc)

SZOLFÉZS, ZENEELMÉLET

Egyszólamú dallam lapról éneklése rövid átnézést követően. A prima vista hangnemének megállapítása után a vizsgázó szolmizálja és elemzi az adott hangsort. A bizottság kérdéseket tesz fel a feladatban előforduló kotta (és előadási) jelekkel, valamint a metrumra, ritmusra és ritmusképletekre vonatkozó bejegyzésekkel, az alterált hangokkal és a modulációs eljárásokkal kapcsolatosan. A dallampéldát bemutatásakor helyes hangképzéssel és tiszta intonációval kell megszólaltatni.

ZENETÖRTÉNET

1. A nyilvános hangversenyélet térhódítása és következményei XIX-ik században.
2. A hangszeres virtuozitás előretörése..
3. A múltbeli zene feltámasztása.
4. A XIX. századi előadóművészet találkozása a régi zenével.
5. A összefoglalás igénye a romantikában.
6. A romantika élményvilága.

7. Új zenei műfajok és formák a romantikában.
8. A miniatűr műfaj konkrét példái a romantikus zongoramuzsikában.
9. A szimfónia megnevezés és műfaj eredete/kialakulásának története.
10. Haydn londoni szimfónia-tételeinek gyakori formai megoldásai.
11. A Scherzo helye Beethoven szimfóniáiban.
12. Szimfóniák Passacaglia tételei.
13. Egyéb polifon megoldások a szimfóniákban.
14. A programszimfónia példái.
15. Öttételes szimfóniák.
16. Háromtételes megoldások a romantikus szimfónia műfajában.
17. Különleges formai megoldások Csajkovszkij szimfóniáiban.
18. A mahleri szimfónia néhány sajátos vonása.
19. Szimfóniák C dúrban.
20. Énekhang jelenlétét feltételező szimfóniák.
21. Szimfónia tételszámának alakulása (a legkevesebbtől a legtöbbig).
22. Bartók: Concerto – a mű megalkotásának körülményei.
23. Bartók: Concerto – műfaji besorolás.
24. Bartók: Concerto – felépítés.
25. Bartók: Concerto – a II. tétel ismertetése.
26. Bartók: Concerto – a III. tétel helye és üzenete a mű belső dramaturgiájában.
27. Bartók: Concerto – a IV. tétel formai megoldása és zenei idézeteinek értelmezése.

ÖSSZHANGZATTAN

1. A tágfekvéses négyszólam melodikus feloldása.
2. A nápolyi szext (dúrban is) és modulatorikus következményei.
3. A váltódomináns (dúr, moll) és a IV.f. alteráció visszavonása.
4. Emelt IV.fokú szűkített 6. D:a-c-fis, m: fis-a-dis, és 7. D: fis-a-c-es, m: dis-fis-a-c.
5. Emelt V.fokú sz.7. D: gis-h-d-f.
6. VII. fokú sz.7. D:h-d-f-as.
7. Emelt alapú IV.7. D: fis-a-c-e.
8. I.fok mellékdomináns D:c-e-g-b, m:a-cis-g-e.
9. Tercrokon III.f. m.dom.D:e-gis-h-d. VI.f. m.dom.D:a-cis-e-g.
10. VII.fokú m.dom. D:h-dis-fis-a.
11. Emelt I.f. szűk 6 D:e-g-cis, szűk 7 D:cis-e-g-b.
12. Emelt II.f.sz.7 D:dis-fis-a-c. Emelt III.f.sz.7 D:e-g-b-des, m:cis-e-g-b.
13. Emelt kvintú I.f. D:c-e-gis, emelt kvintú IV.f. D:f-a-cis.
14. Emelt kvintú V.fok D:g-h-dis.
15. Mollszubdomináns D:f-as-c, dúrszubdomináns m:d-fis-a.
16. Moll II.f. D:d-f-as, moll VI.f. D:as-c-es.
17. A bővített szext D:as-c-fis, m:f-a-dis.
18. A bővített kvintszext D:as-c-es-fis, m:f-a-c-dis.
19. A bővített terc kvart D:as-c-d-fis, m:f-a-h-dis.
20. A Mozart-féle párhuzamos kvintek.
21. Diatonikus moduláció a D:III,VI,II, m:VI,V fokokkal.
22. Kromatikus moduláció a fenti alterált akkordok bármelyikével.
23. Enharmonikus moduláció a bővített kvintszextakkorddal.
24. Enharmonikus moduláció a szűk.7 és bőv.5 akkordokkal.
25. Az orgonapont és az elodázott feloldások kérdése.

A vizsga lefolyása:

- 1) A fenti akkordikus készletet szóbeli vizsga keretében, zongoránál, diktálás után kell alkalmazni.
- 2) Egy megadott dallamot harmonizálni (otthon kidolgozva, vizsgára behozni), a dallamot jún. 15.-én kitesszük a próbatáblára

ELLENPONTTAN

Otthon elkészített (írásbeli) feladat, rövid, kb. 8-10 partitúrasoros darab, választva a következő lehetőségekből:

- magyar költői szövegre írt önálló polifón stílusú mű
- kétszólamú invenció billentyűs hangszerre vagy hangszeres duóra (egynemű vagy kétféle hangszer)
- kétszólamú, szabad befejezésű vagy végtelen kánon, magyar költői szövegre
- korálvariáció (legalább 3 szakasz), adott magyar vagy idegennyelvű dallam hangszeres ellenpontja
- barokk versenyműtípusú basso ostinato feletti hangszeres ellenpont (legalább 3 szakasz)
- négyszólamú fugaexpozíció billentyűs hangszerre vagy bármilyen összeállítás, kiegyensúlyozott hangzású hangszeres együttesre
- kétszólamú, egymást ellenpontozó vagy imitáló szabad stílusú, szöveges vagy hangszeres darab
- magyar költői szövegre írt önálló polifón stílusú mű

FORMATAN

1. A concerto grosso mint a hangszeres önállósodás műfaja. (Vivaldi h.)
2. A concerto grosso tételszerkezete és a tételek formája. (Corelli g.)
3. A concerto-forma tematikus szerkezete. (Bach E vn. I.tétel)
4. A concerto-forma motivikus kibontakozása, a kontraszt és monotematikus elv dialektikája. (Bach d cemb. I.)
5. A barokk rondó formája és hangnemi rendje. (Bach E vn part. Gavotte en Rondeau, Couperin La soeur Monique)
6. A barokk rondó mint a hangszeres versenymű lehetséges tétele. (Bach E vn III.)
7. Hasonlóságok és különbségek a barokk rondó és a concerto-forma között.(fenti pld.)
8. Scarlatti szonátatípusai, a kettős és hármas formai tagolás. (c K 11 L 352, C K 159 L 104, A K 322 L 483, d K 9, h K 27)
9. Scarlatti szonátainak hangnemi rendje. (fenti pld.)
10. A klasszikus rondó formája, hangnemi rendje, összehasonlítás a barokk rondóval. (Beethoven Romanze F, Mozart Zong-vers. d II.)
11. Nagy háromtagúság. Belső morfológiai szerkezet. (Haydn Simf. 104 III, 95 III)
12. Nagy háromtagúság kivételes formája, a Trio visszatérése, pentaforma. Összehasonlítás a klasszikus rondóval. (Beethoven Simf 7 III, 9 II)
13. A szvit és partita mint műfaj túlélése a romantikus stílusban, balettszvit, operaszvit, szinpadí kísérőzene, táncszvit (Grieg Peer Gynt, Hacsaturján Gayaneh, Csajkovszkij Diótörő, Bizet L'Arlésienne, Bartók Táncszvit)
14. A strofikus klasszikus variációs forma és reflexiói a romantikában. (Mozart zongvers. c III, Beethoven Kreutzer II, Appassionata II, Simf 7 II, Brahms Haydn-var.)
15. A nem strofikus barokk variációs formák, passacaglia, chaconne, basso ostinato. (Bach Passacaglia c org., Chaconne partita d, vn conc. a II, cemb.conc. f II)
16. A romantika variációs formái, átvitelük a versenyműbe. Parafrázis, rapszódia. (Liszt Haláltánc, Csajkovszkij Rokokó vcl., Rachmaninov Paganini, R.Strauss Don Quixote vcl.)
17. A klasszikus szonátaforma hármas tagolása és hangnemi rendje. (Mozart Sonata B, F)
18. A klasszikus szonáta expozíciójának részletezése és kivételes formái (Beethoven Son. Waldstein, Son. D op. 10, Eroica I, Haydn monotematikus expozíciója), a bevezetés.
19. A klasszikus szonáta kidolgozási szakaszának részletezése, a motivikus feldolgozás, kivételek. (Beethoven Son kis c II, Haydn Simf G 88 I, Mozart zongsz. D)
20. A reexpozió és kivételes formái, a kóda tematikája, augmentációja. (Mozart zsz.D I, F I, Beethoven Eroica I)

21. A klasszikus szonáta ötvözése más formákkal. (Mozart Simf. 41 IV)
22. A klasszikus szonáta körvonalainak beethoveni átfogalmazása késői műveiben. A Szonáta mint forma vagy műfaj. (Son.As op 110)
23. A klasszikus versenymű kettős expozíciója. A II. expozíció. kivételes tematikája. (Mozart zvers d I, 5. Á dúr hvers. I, Beethoven 3 zvers. I)
24. A rondószonáta formai tagolása, a szonátajelleg és a rondójelleg bemutatása. (Mozart zszon. D III, Beethoven III zvers. III., II. zvers. III)
25. A rondószonáta középrészének bemutatása, lehetőségei, átfedések (Beethoven Pathétique III, Beethoven f nr.1 zszon. IV, Brahms Hvers. IV, zvers d III)
26. A klasszikus szonáta hármas tagolásának átfogalmazása, a forma programatizálása, a szimfonikus költemény, a ciklikus elv szétoldódása, a monotematikus metamorfózis. (Liszt sonata h, Á dúr zvers., Les Préludes, R.Strauss Don Juan)
27. A romantika szabad formái és a régi formák átmentése a XX-XXI század zenéjébe. (Chopin balladák, prelúdok, fantáziák, Brahms rapszódia, Schumann Karnevál, Smetana Moldva, Lutoslawski Concerto, Bartók Divertimento, 2 hvers.I, Cantata Profana, Sosztakovics X. szimf. II, Enescu Bourrée, Respighi Antiche danze)

A vizsga lefolyása:

Egy zenemű meghallgatása és a műre vonatkozó formai elemzés. Csak az idei vizsga tételeiből lehetnek a kiegészítő kérdések (csoportos, szóbeli).